

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1057
Warszawa, 21 lutego 2025 r.

Prezydium Sejmu na podstawie art. 203 regulaminu Sejmu wnosi projekt uchwały:

**- w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej.**

Projekt przedstawia Wicemarszałek Sejmu Dorota Niedziela.

MARSZAŁEK SEJMU

Szymon Hołownia

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia
w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 1. W uchwale Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2022 r. poz. 990, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Poseł potwierdza swoją obecność na posiedzeniu Sejmu podpisem na liście obecności wykładanej każdego dnia posiedzenia do czasu zakończenia obrad. W dniu posiedzenia Sejmu, w którym są przeprowadzane głosowania, potwierdzeniem obecności posła na posiedzeniu Sejmu jest wzięcie przez niego udziału w co najmniej 4/5 głosowań.”;

2) w art. 22 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Za niewykonywanie obowiązków poselskich, w tym trwałe nieuczestniczenie bez usprawiedliwienia w posiedzeniach Sejmu lub jego organów, Komisja Regulaminowa, Spraw Poselskich i Immunitetowych może, w drodze uchwały:”;

3) w art. 24:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Marszałek Sejmu zarządza obniżenie uposażenia i diety parlamentarnej posła o:

- 1) 1/30 za każdy dzień nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Sejmu;
- 2) 1/30 za każdy dzień nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu komisji, jeżeli liczba tych nieobecności przekroczyła 1/5 liczby posiedzeń komisji w miesiącu kalendarzowym.”,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej uchwały zostały ogłoszone w M.P. z 2022 r. poz. 1092 i 1204, z 2023 r. poz. 273, 724 i 1360 oraz z 2024 r. poz. 570, 667 i 751.

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy liczba nieusprawiedliwionych nieobecności na posiedzeniu Sejmu w danym miesiącu jest większa niż 3 dni, Marszałek Sejmu zarządza obniżenie uposażenia i diety parlamentarnej posła o 1/5 za 4. i każdy następny dzień nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Sejmu.”;

c) w ust. 2 w pkt 1 po wyrazach „ust. 1 pkt 1” dodaje się wyrazy „albo ust. 1a”;

4) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

„Art. 24a. 1. Jeżeli uchwała, o której mowa w art. 22 ust. 1, została podjęta w związku z nieusprawiedliwioną nieobecnością posła na 18 następujących po sobie dniach posiedzeń Sejmu, Prezydium Sejmu, po utrzymaniu tej uchwały w mocy albo – w przypadku niewniesienia od niej odwołania – po upływie terminu, o którym mowa w art. 22 ust. 2, może podjąć uchwałę o utracie diety parlamentarnej i obniżeniu uposażenia posła do 1/10 jego wysokości w kolejnych miesiącach, do czasu wzięcia przez posła udziału w posiedzeniu Sejmu.

2. Od uchwały o utracie diety parlamentarnej i obniżeniu uposażenia posłowi przysługuje, w terminie 7 dni od dnia doręczenia uchwały, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Prezydium Sejmu. Prezydium Sejmu ponownie rozpatruje sprawę po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów.

3. Potrącenia dokonuje się nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o utracie diety parlamentarnej i obniżeniu uposażenia albo po ponownym rozpatrzeniu sprawy, o którym mowa w ust. 2. Informacje dotyczące potrąceń są jawne.”;

5) w art. 25 w ust. 1 po wyrazach „art. 24 ust. 1 pkt 1” dodaje się przecinek i wyrazy „ust. 1a”;

6) w rozdziale 4 po art. 25a dodaje się art. 25b w brzmieniu:

„Art. 25b. Obniżenie uposażenia poselskiego na podstawie art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 1 i 1a, art. 24a ust. 1 lub art. 25 ust. 1 i 2 nie może przekraczać łącznie 9/10 jego wysokości.”;

7) w art. 143 w ust. 3 w zdaniu drugim oraz w ust. 15 w zdaniu pierwszym po wyrazach „art. 22 ust. 1,” dodaje się wyrazy „art. 24a ust. 1,”;

8) w art. 204a w ust. 1 i 2 po wyrazach „art. 22 ust. 1,” dodaje się wyrazy „art. 24a ust. 1,”.

Art. 2. Uchwała wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca następującego po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt zmiany Regulaminu Sejmu ma na celu zaostrezenie sankcji regulaminowych, związanych z utratą i obniżeniem diety parlamentarnej oraz obniżeniem uposażenia poselskiego, z powodu nieusprawiedliwionego braku uczestniczenia posła w posiedzeniach Sejmu lub jego organu.

Proponowana zmiana art. 7 ust. 5 Regulaminu Sejmu uporządkowuje kwestię potwierdzania przez posła obecności na posiedzeniu Sejmu, co będzie odnosiło się zarówno do dni posiedzeń, w których przeprowadzono głosowania, jak i do dni posiedzeń, w których nie przeprowadzono głosowań. Dotychczasowa regulacja art. 7 ust. 5 Regulaminu Sejmu przewidywała, że obecność posła na posiedzeniu Sejmu jest potwierdzana na liście obecności wykładanej każdego dnia posiedzenia do czasu zakończenia obrad oraz poprzez potwierdzony wydrukami udział w głosowaniach. Konsekwencje niewzięcia przez posła udziału w określonej liczbie głosowań są obecnie przewidziane w art. 24 ust. 1 pkt 1 Regulaminu Sejmu.

Proponowana regulacja przewiduje, co do zasady, że poseł potwierdza swoją obecność na posiedzeniu Sejmu podpisem na liście obecności wykładanej każdego dnia posiedzenia do czasu zakończenia obrad. Z kolei w dniu posiedzenia Sejmu, w którym są przeprowadzane głosowania, potwierdzeniem obecności posła na posiedzeniu Sejmu jest wzięcie przez niego udziału w co najmniej 4/5 głosowań. Konsekwencją przedstawionych zmian jest projektowana nowelizacja art. 24 ust. 1 Regulaminu Sejmu.

W dalszej kolejności przewiduje się zmianę art. 22 ust. 1 Regulaminu Sejmu. W przepisie tym rozszerza się kompetencje Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych poprzez wskazanie, że określona w tym przepisie uchwała może być podjęta z powodu niewykonywania obowiązków poselskich, w tym trwałego nieuczestniczenia bez usprawiedliwienia w posiedzeniach Sejmu lub jego organów. Podjęcie przedmiotowej uchwały będzie miało istotne znaczenie dla zastosowania art. 24a Regulaminu Sejmu, którego wprowadzenie przewiduje przedłożony projekt.

Projektowany art. 24 ust. 1a Regulaminu Sejmu zwiększa sankcje w związku z nieusprawiedliwioną nieobecnością na posiedzeniu Sejmu, jeżeli w danym miesiącu jest większa niż 3 dni. W tym przypadku Marszałek Sejmu zarządza obniżenie uposażenia i diety parlamentarnej posła o 1/5 za 4. i każdy następny dzień nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Sejmu.

Z kolei projektowany art. 24a ust. 1 Regulaminu Sejmu przewiduje, że jeżeli uchwała, o której mowa w art. 22 ust. 1, została podjęta w związku z nieusprawiedliwioną nieobecnością posła na 18 następujących po sobie dniach posiedzeń Sejmu, Prezydium Sejmu, po utrzymaniu tej uchwały w mocy albo – w przypadku niewniesienia od niej odwołania – po upływie terminu, o którym mowa w art. 22 ust. 2, może podjąć uchwałę o utracie diety parlamentarnej i obniżeniu uposażenia posła do 1/10 jego wysokości w kolejnych miesiącach, do czasu wzięcia przez posła udziału w posiedzeniu Sejmu. Projektowana regulacja obejmuje swym zakresem przypadki trwałego i nieusprawiedliwionego nieuczestniczenia posła w posiedzeniach Sejmu i jego organu. W projektowanym art. 24a ust. 2 Regulaminu Sejmu przewidziano, że od wspomnianej uchwały o utracie diety parlamentarnej i obniżeniu uposażenia posłowi przysługuje, w terminie 7 dni od dnia doręczenia uchwały, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Prezydium Sejmu, które rozpatruje sprawę po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów. Regulację uzupełnia projektowany art. 24a ust. 3 Regulaminu Sejmu, w którym doprecyzowano, że potrącenia dokonuje się nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o utracie diety parlamentarnej i obniżeniu uposażenia albo po ponownym rozpatrzeniu sprawy. Przesądzono przy tym, że informacje dotyczące potrąceń są jawne, dzięki czemu społeczeństwo uzyska informacje o przypadkach stosowania projektowanych regulacji, sankcjonujących trwale i nieusprawiedliwione nieuczestniczenie w posiedzeniach Sejmu i jego organów.

W projektowanym art. 25b Regulaminu Sejmu przewidziano, że obniżenie uposażenia poselskiego na podstawie art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 1 i 1a, art. 24a ust. 1 lub art. 25 ust. 1 i 2 nie może przekraczać łącznie 9/10 jego wysokości. Przepis ten reguluje kwestię zbiegu różnych podstaw do obniżenia uposażenia poselskiego. Zgodnie z art. 25 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), Regulamin Sejmu powinien określać zasady obniżania uposażenia posłów m.in. nieuczestniczących, bez usprawiedliwienia, w posiedzeniach Sejmu i jego organów. Przepis ten, w przeciwieństwie do regulacji odnoszącej się do diety parlamentarnej (art. 42 ust. 4 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora) przyznaje kompetencję do określenia zasad obniżania uposażenia poselskiego (ale już nie utraty uposażenia), stąd też konieczne stało się wprowadzenie górnej granicy obniżenia uposażenia, w przypadku zbiegu różnych podstaw do tego działania. Projektowana granica 9/10 jego wysokości, z uwagi na jej wysokość, ma na celu wprowadzenie istotnej dolegliwości dla posłów, którzy bez usprawiedliwienia trwale nie uczestniczą w posiedzeniach Sejmu i jego organów.

Zmiany, przewidziane w art. 1 pkt 7 i 8 projektu uchwały, mają charakter porządkowy i zmierzają do dostosowania pozostałych przepisów Regulaminu Sejmu do projektowanych rozwiązań.

Z uwagi na to, że projektowane regulacje wiążą sankcje z liczbą nieobecności posła w danym miesiącu (przede wszystkim projektowany art. 24 ust. 1a), w art. 2 projektu uchwały przewidziano, że uchwała wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca następującego po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.